

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КУФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри культурології
протокол № 2 від 05 вересня 2022 р..
завідувач кафедри
 ... (Анатолій Форостян)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА КУЛЬТУРОЛОГІЯ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 034 КУЛЬТУРОЛОГІЯ
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

Івано-Франківськ 2022

Назва навчальної дисципліни/ освітньої компоненти	Теорія та практика комунікативної культури
Викладач	Доцент Форосян А.Ф.
Посилання на сайт	
Контактний телефон	
E-mail викладача	
Графік консультацій	

1. Анотація курсу

Сучасний розвиток суспільства вимагає від особистості бути мобільною, орієнтуватися у суспільних течіях та вміти чітко висловлювати свою власну позицію. Так, в контексті підготовки студентів за освітньою програмою “Культурологія” вивчення курсу “Теорія та практика комунікативної культури”, сприяє розширенню їх знань, навичок і вмінь.

Водночас, постійні зміни і мінливість PR-завдань перетворює практикові цього бізнесу в одну з найцікавіших і динамічніших областей управлінської діяльності, але одночасно і в одну з найскладніших. Тому, вивчення цього курсу допоможе розвинути у студентів практичні навички в паблік рілейшнз, які вони зможуть застосувати в повсякденному житті та майбутній роботі.

Поряд з цим, даний курс спрямований на ознайомлення з основними теоріями комунікації, базовими концепціями і практикою їх застосування в різних “робочих конфігураціях”, а також з інформацією і прикладами, які допоможуть їм глибше з’ясувати концепції, моделі, практичні методи і проблеми сучасних зв’язків з громадськістю.

Новітня особистісно-орієнтована модель освіти акцентує увагу не стільки на навчальних, скільки на розвивальних та світоглядно-вихованих компонентах, тому програма націлює не просто на засвоєння матеріалу, а на "привласнення" культурних феноменів у процесі "суб'єкт – суб'єктивних" відносин, діалогу і партнерства.

Програма ґрунтується на принципах цілісності, наступності, системності, варіативності змісту, діалектичної взаємодії культурологічного та антрополітичного підходів.

Програма курсу розрахована на два навчальних семестри чи чотири змістовних модулі. Планування змісту навчального курсу "Теорія та практика комунікативної культури" передбачає використання різноманітних форм семінарських занять та самостійної роботи.

2. Мета та завдання курсу

2.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є ознайомлення з головними напрямками загальної теорії комунікації та досліджень конкретних форм та засобів комунікації в сучасній культурі, а також навчити розпізнавати та аналізувати комунікативний аспект функціонування культури.

2.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Теорія та практика комунікативної культури» є:

- вивчення теоретичних підходів до феномену комунікації у різних сферах функціонування сучасної культури;
- ознайомлення з культурним контекстом, що визначив актуальність проблематики комунікації, та відстеження становлення теоретичних рефлексій у даній галузі;
- вироблення вміння аналізувати конкретні явища культури з точки зору комунікативного аспекту;
- вміння корегувати та спрямовувати діяльність на переоцінення існуючих комунікативних форм та психологічних впливів.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, дотримуючись правил академічної доброчесності.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу та суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 11. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології у професійній діяльності й соціальній практиці.

ФК 5. Здатність налагоджувати міжособистісні та міжкультурні комунікації, використовуючи навички професійної етики.

ФК 8. Здатність популяризувати та поширювати знання про культуру шляхом використання сучасних комунікативних технологій.

ФК 9. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями і концепціями культурологічної науки.

ФК 10. Здатність розуміти матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

ФК 11. Здатність розуміти й обґрунтовувати процеси світового й українського культурно-історичного поступу.

ФК 12. Здатність здійснювати тематичне культурологічне вивчення південного регіону, розробляти та проводити краєзнавчі заходи з урахуванням його культурної самобутності.

ФК 13. Усвідомлення унікальності української культури, розуміння її місця і ролі у світовому історико-культурному процесі.

Програмні результати навчання:

ПРЗ 2. Знання теоретичних основ та закономірностей менеджменту культури, зокрема, планування, організації та управління культурно-дозвілєвими заходами.

ПРУ 3. Здійснювати консультаційну роботу в рекламно-інформаційних агентствах, туристичних агентствах, державних, громадських та бізнес-структурах, закладах культури.

ПРУ 4. Вільне володіння державною та іноземною мовами, що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема у професійній діяльності, побуті, культурному житті громади.

ПРУ 5. Уміння критично оцінювати соціокультурну ситуацію, обґрунтовувати процеси та явища сучасної культури, пропонувати шляхи вирішення проблемних питань.

ПРУ 6. Уміння реалізовувати власний творчий, менеджерський, науковий та педагогічний потенціал у контексті соціальної відповідальності щодо духовних (пізнавальних, естетичних, моральних) потреб суспільства.

ПРУ 7. Уміння створювати, аналізувати, рецензувати, редагувати наукові та публіцистичні тексти з культурологічної та мистецтвознавчої проблематики.

ПРУ 8. Уміння вести професійну дискусію щодо актуальних проблем культурології та мистецтвознавства.

ПРУ 9. Уміння розробляти та реалізовувати культурні, соціальні та художні проекти у межах культурної політики держави, регіону, інституції.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекцій (годин)	Практичних занять (годин)	Самостійна робота (годин)
7,5 кредитів ECTS / 225 годин	34 годин	32 години	123 години

5. Ознаки курсу

Рік навчання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/вибіркова компонента
2022-2023	I	034 Культурологія	1	Обов'язкова

				компонента
--	--	--	--	------------

- 6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання
- 7. Політика курсу
- 8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (відповідно до розкладу занять)	Тема, план	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретичні моделі комунікації					
Тиждень А. Дата Академічних годин - 2	Тема 1. Комунікація як процес.	Лекція			
Тиждень Б. Дата Академічних годин - 2	Тема 2. Загальні характеристики комунікації.	Практичне			
Тиждень А. Дата	Тема 3. Соціологічні і психологічні	Лекція Практичне			

Академічних годин - 2	моделі комунікації.				
Тиждень Б. Дата Академічних годин - 2	Тема 4. Семіотичні моделі комунікації та реклами.	Лекція Практичне			
Тиждень А. Дата Академічних годин - 2	Тема 5. Моделі психотерапевтичної комунікації.	Лекція Практичне			
Тиждень Б. Дата Академічних годин - 2	Тема 6. Моделі міфологічної комунікації.	Лекція Практичне			
Тиждень А. Дата Академічних годин - 2	Тема 7. Моделі аргументуючої комунікації.	Лекція Практичне			
	Тема 8. Моделі імеджевої	Лекція			

	комунікації.	Практичне			
	Тема 9. Моделі пропагандистської комунікації	Лекція Практичне			
Модуль 2. Прикладні моделі комунікації.					
Тиждень Б. Дата Академічних годин - 2	Тема 1. Керування комунікативними процесами.	Лекція Практичне			
Тиждень А., Б. Дата Академічних годин - 4	Тема 2. Літературне ілюстрування комунікативних закономірностей.	Лекція Практичне			
Тиждень А Дата Академічних годин - 2	Тема 3. Комунікація у вирішені соціальних задач.	Лекція Практичне			
Тиждень Б. Дата Академічних	Тема 4. Моделі комунікації в інших областях гуманітарного	Лекція Практичне			

годин - 2	знання.				
Тиждень А., Б. Дата Академічних годин - 4	Тема 5. Прикладні моделі комунікації.	Лекція Практичне			
Тиждень А. Дата Академічних годин - 2	Тема 6. Моделі масової комунікації.	Лекція Практичне			
	Тема 7. Комунікативний простір.	Лекція Практичне			
	Тема 8. PR – комунікація.	Лекція Практичне			
Модуль 3. Вступ до психології спілкування.					
	Тема 1. Психологія спілкування. Визначення поняття спілкування.	Лекція Практичне			

	Тема 2. Структура та механізм спілкування.	Лекція Практичне			
	Тема 3. Механізми впливу у процесі спілкування.	Лекція Практичне			
	Тема 4. Візуальна та вербальна комунікація.	Лекція Практичне			
	Тема 5. Взаємовідносини міфологічного, політичного, літературного та культурного повідомлення.	Практичне			
Модуль 4. Психологічні види комунікації.					
	Тема 1. Рамки та взаємодія у комунікативному просторі.	Лекція Практичне			
	Тема 2. Аспекти	Практичне			

	спілкування. Характеристика та складові.				
	Тема 3. Тактика та моделі ефективного спілкування.	Лекція Практичне			
	Тема 4. Стили спілкування.	Лекція Практичне			
	Тема 5. Конфлікт хвороба спілкування	Лекція Практичні			

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

- 9.1. Модуль 1. Теоретичні моделі комунікації. (максимальна кількість балів - 30)
Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали
- 9.2. Модуль 2. Прикладні моделі комунікації. (максимальна кількість балів - 30)
Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали
- 9.3. Модуль 3. Вступ до психології спілкування. (максимальна кількість балів - 30)
Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали
- 9.4. Модуль 4. Психологічні види комунікації. (максимальна кількість балів - 30)
Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали
- 9.5. Критерії оцінювання за підсумковою формою контролю - Залік.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою:

- зараховано (A) – 100–90 балів;
- зараховано (B) – 89–83 бали;
- зараховано (C) – 81–74 бали;
- зараховано (D) – 73–64 бали;
- зараховано (E) – 63–60 балів;
- незараховане (FX) – 59–35 балів;
- незараховане (F) – 34–1 бал.

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна (базова)

1. Абрамович С. Мовленнєва комунікація : підручник / С. Абрамович, М. Чікарькова. К.: Центр навчальної літератури, 2004.
2. Денисюк, С. Г. ДЗЗ Комунікологія : навчальний посібник / С.Г. Денисюк. –Вінниця : ВНТУ, 2015.
3. Етика і психологія ділових відносин: навчальний посібник / за ред. проф. Т. Є. Андрєєвої. – Х.: Бурун Книга, 2004.
4. Кизилова В.В. Теорія і практика мовленнєвої комунікації [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Кизилова . –Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2011.
5. Коробанов Ю.М. Теорія та практика комунікацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 3 ч. / Ю. М. Коробанов, А. Ю. Коробанов. –Електрон. дан. (1093 кб). – Миколаїв : НУК, [2011]. –(Навчальний посібник).
6. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Д. Мак-Квейл; пер.: О. Возьна, Г. Сташків. – 4-те вид. – Львів : Літопис, 2010.
7. Мицич П. Як проводити ділові бесіди. К. 1999р.
8. Обозов Н. К, Щекин Г. В. Психология работы с людьми: Учеб. по-соб. – 5-е изд., стереотип. – К.: МАУП, 1999.
9. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Посібник. – К.: Ака-дем видав, 2003.
10. Основи риторики для менеджера: Навч.-практ. посібник / Укладач Барч К.В. – Ужгород: НКФ "Інпроф", 2003.
11. Павелків Р. В. Загальна психологія: Підручник. – К.: ЦОДПП "По-ліграфцентр", 2002.

12. Почепцов Г.Г. Коммуникативные технологии двадцатого века / Г.Г. Почепцов. – К.: Ваклер, 2002.
13. Почепцов Г. Г. Паблік рилейшнз : навчальний посібник / Г.Г. Почепцов. – К.: Знання, 2004.
14. Почепцов Г.Г. Информация и дезинформация : монография / Г.Г. Почепцов. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2001.
15. Почепцов Г.Г. Паблік рилейшнз для профессионалов / Г. Г. Почепцов. – К.: Ваклер, 2003.
16. Пелепейченко Л.М. Основы теории мовної комунікації: навчальний посібник. Х.: Акад. ВВ МВС України, 2007.
17. Роджерс Э. Агарвала-Роджерс Р. Коммуникации в организациях. М., 1980.
18. Семиченко В. А. Психология общения. – К., 1997.
19. Словник практичного психолога/ Сост. С.Ю. Головин. – Минск: Харвест – 2001.
20. Саймон Г.А и др. Менеджмент в организациях: Учебник: Сокр., пер с английского / Под общ. ред. А.С. Емельянова. М., 1995.
21. Скотт М. Катлип, Аллен Х. Сентер, Гален М. Брум. Паблік рилейшнз. Теория и практика. 8-е издание. М., 2000.
22. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування: навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К.: ВД «Професіонал», 2007.
23. Шаян Л. П. PRo суспільні комунікації / Л. П. Шаян. – К.: ТОВ "Група компаній "Динаміка", 2008.
24. Щёкин Г. В. Как читать людей по их внешнему облику. – К., 1993.

Додаткова

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: Навчальний посібник. / За наук. ред. О. О. Авраменко. – Івано-Франківськ, «ЛілеяНВ», 2015.
2. Бебик В., Бортніков В., Дегтерьова Л., Кудряченко А. Держава і громадянське суспільство: партнерські комунікації в глобальному світі (за ред. В.Бебика). – К., 2006.
3. Бебик В. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз. – К., 2005.
4. Корпоративная культура делового общения: Главные правила общения и поведения в современном обществе/ Авт-сост. И. Н. Кузнецов. – М.: АСТ; Мн.: Харвест. 2005. С. 442
5. Крайнікова Т. Культура медіаспоживання в Україні: від консьюмеризму до просьюмеризму / Тетяна Крайнікова / За наук. ред. проф. В. В. Різуна. – Бориспіль: Люксар, 2014.

6. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли окружающих по их жестам / А. Пиз. – М. : Эксмо, 2005.
7. Пітерс, Джон Дарем. Слова на вітрі: історія ідеї комунікації / Пер. з англ. А. Іщенко. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004.
8. Почепцов Г.Г. Медіа: теорія масових комунікацій: [навч. видан.] / Г.Г.Почепцов. –К.: Альтпрес, 2008.
9. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підручник / В.В. Різун. – К. : Видавничий центр «Просвіта», 2008.
10. Філіппова Н. М. Інформація -мова -знак: семіотика та комунікація [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. М. Філіппова; Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова. – Миколаїв : НУК, 2012.
11. Шульга М. А. Політичний менеджмент навчальний посібник : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / М. А.Шульга, О. А. Зубчик – К. : Академвидав, Альма-матер, 2013.

Інформаційні ресурси

1. Асоціація політичних консультантів України. [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://www.piar.kiev.ua/>.
2. Український сайт про PR, маркетинг и рекламу. [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://www.prschik.kiev.ua>.
3. Український незалежний центр політичних досліджень. [Електронний ресурс]. –Режим доступу : <http://www.ucipr.org.ua>.
4. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uceps.org>.
5. Шарков Ф.И. Коммуникология. Основы теории коммуникации : учебник / Ф.И. Шарков. –М. : Дашков и Ко. – 592 с. [Электронный ресурс]. –Режим доступа : iub.at.ua/_ld/0/61_._.pdf. 38. WEB-психолог. [Электронный ресурс]. –Режим доступа : <http://www.sinor.ru/~ogloblin/tests.ph>